

**LÄNSRÄTTEN I  
STOCKHOLMS LÄN**

**DOM**  
2008-02-27  
Meddelad i  
Stockholm

Mål nr  
2881-08  
Rotel 227

**SÖKANDE**

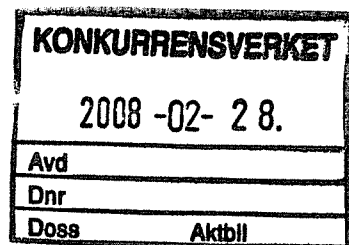
Ljus & AV-Teknik AB, 556036-4498  
Box 14071  
104 40 Stockholm

**MOTPART**

Södertälje kommun  
151 89 Södertälje

**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling – LOU



**DOMSLUT**

Länsrätten bifaller yrkandet om ingripande enligt 7 kap. 2 § LOU och förordnar att upphandlingen skall göras om.

Dok.Id 307350

<b>Postadress</b>	<b>Besöksadress</b>	<b>Telefon</b>	<b>Telefax</b>	<b>Expeditionstid</b>
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		<b>E-post:</b> lansrattenistockholm@dom.se		

**BAKGRUND, YRKANDEN M.M.**

**Södertälje kommun** har genom en upphandling bjudit in leverantörer att lämna anbud för AV-utrustning inklusive installation till Södertälje kommuns nya stadshus. Det inkom tre anbud inom anbudstiden, varav ett från Ljus & AV-Teknik AB. I ett tilldelningsbeslut den 29 januari 2008 beslutade Södertälje kommun att anta anbud nummer tre, dvs. det som anbudsgivaren Informationsteknik AB hade lämnat. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Anbudsgivare nummer ett uppfyllde inte kraven vad gäller referenser för teknisk förmåga. De anbud som återstod var därmed anbud nummer två, dvs. från Ljus & AV-Teknik AB och anbud nummer tre. I utvärderingen av dessa två anbud har följande beaktats:

**Utvärderingskriterier och vikt**

Kriterier	Vikt angiven i %
Pris	60
Kvalitet	20
Garanti- och servicevillkor	10
Referenser	10

*1. Pris*

Den anbudsgivare som har bjudit lägst pris har erhållit max antal poäng, dvs. 100. Övriga anbudsgivare har getts en poängs avdrag för varje procent som anbudet har överstigit det lägsta anbudet.

Anbudsgivare	2. Ljus & AV-Teknik AB	3. Informationsteknik AB
1. Max poäng	100	100
2. Pris inkl optioner	7 986 262,00	7 835 257,00
3. Skillnad i kronor	151 005,00	0,00
4. Erhållen poäng	98,07	100
5. Vikt %	60	60
6. Viktat resultat	58,85	60

*2. Kvalitet*

Den anbudsgivare som har uppfyllt kraven i den tekniska specifikationen och som bedöms tillföra mest mervärden har erhållit max antal poäng, dvs.

100. Resterande anbudsgivare har erhållit poäng i förhållande till det anbud som har bedömts vara bäst.

Anbudsgivare	2. Ljus & AV-Teknik AB	3. Informationsteknik AB
1. Max poäng	100	100
2. Erhållen poäng	99	100
3. Vikt %	20	20
4. Viktat resultat	19,80	20

### 3. Garanti- och servicevillkor

Den anbudsgivare som av beställaren bedöms kunna erbjuda de bästa garanti- och servicevillkoren har erhållit max antal poäng, dvs. 100. Den anbudsgivare som har kommit på andra plats har erhållit 80 poäng.

Anbudsgivare	2. Ljus & AV-Teknik AB	3. Informationsteknik AB
1. Max poäng	100	100
2. Erhållen poäng	80	100
3. Vikt %	10	10
4. Viktat resultat	8	10

### 4. Referenser

Referenser är normalt en del av beställarens kontroll av hur väl entreprenören uppfyller de ställda kraven. För referenstagningen har nio relevanta (likalydande för alla) frågor ställts och graderats i en skala på noll till två svars-poäng per fråga. Max antal sammanlagda svars-poäng har varit 18. Utvärderingen av kriteriet referenser har sedan skett så att 15 till 18 svars-poäng har gett 100 poäng, tolv till 14 svars-poäng har gett 50 poäng, och lägre än tolv svars-poäng har gett noll poäng.

Anbudsgivare	2. Ljus & AV-Teknik AB	3. Informationsteknik AB
1. Max poäng	100	100
2. Erhållen poäng	100	100
3. Vikt %	10	10
4. Viktat resultat	10	10

### Resultat

Anbudsgivare	2. Ljus & AV-Teknik AB	3. Informationsteknik AB
Summa totalt	96,65	100

Efter genomförd utvärdering i enlighet med sammanställningen av anbudsgivarnas resultat i förhållande till utvärderingskriterierna, har utvärderingsgruppen förslagit att Södertälje kommun skall anta anbudsgivare nummer tre, dvs. Informationsteknik AB.

**Ljus & AV-Teknik AB** ansöker om överprövning och yrkar i första hand att anbudet från Informationsteknik AB utesluts då det inte uppfyller i frågan ställda krav, och i andra hand att utvärderingen görs om med hänsyn till ställda krav. Ljus & AV-Teknik AB yrkar även att länsrätten skall fatta ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får slutföras innan rättelse har skett. Ljus & AV-Teknik AB anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Upphandlingen har inte skett på ett sätt som följer LOU. Detta genom att Informationsteknik AB:s anbud inte uppfyller kraven i de administrativa föreskrifterna, samt att det finns felaktigheter i utvärderingen:

#### **1. Ej uppfyllda krav enligt administrativa föreskrifter**

I AFB. 31 på sida AF12 anges att anbud som innehåller icke prissatta reservationer inte godtas och upptas normalt inte till prövning. I Informationsteknik AB:s anbud finns följande icke prissatta reservationer:

”Alla priser gäller med förbehåll för plötsliga avgiftsändringar” (Informationsteknik AB:s anbud s. 13).

”Vi accepterar vite enligt underlaget, dock utifrån följande förutsättningar:

- Att våra leverantörer kan leverera offererad utrustning i enlighet med INFORMATIONSTEKNIKS tidplan
- Att övriga entreprenörer håller tidplan godkänd av INFORMATIONSTEKNIK
- Att faktorer utom INFORMATIONSTEKNIK och beställarens påverkan ej inträffar” (Informationsteknik AB:s anbud s. 9).

Ljus & AV-Teknik AB kan inte tolka dessa skrivningar som annat än reservationer eftersom det har lagts till förbehåll. Eftersom båda ovanstående reservationer är gjorda utan prissättning bör anbudet från Informationstek-

nik AB inte tas upp till vidare prövning, annars följs inte den administrativa föreskriften AFB. 31.

## **2. Felaktigheter vid utvärderingen**

### *Pris*

Ursprungsanbudet var 8 014 847 kr från Ljus & AV-Teknik AB, respektive 8 516 584 kr från Informationsteknik AB. Prisskillnaden var alltså 501 737 kr till förmån för Ljus & AV-Teknik AB. Ljus & AV-Teknik AB ifrågasätter att denna tydliga skillnad skulle motivera en övergång till en förhandlingsupphandling. Efter en telefonförhandling där Ljus & AV-Teknik AB erbjöd en rabatt på 2 % och Informationsteknik en rabatt på 8 %, har följande anbud redovisats i tilldelningsbeslutet: 7 986 262 kr från Ljus & AV-Teknik AB, respektive 7 835 257 kr från Informationsteknik AB. Alltså en skillnad på 151 005 kr till förmån för Informationsteknik AB. Dessa belopp är dock felaktiga och medför en oriktig poängberäkning. De rätta beloppen är: Ljus & AV-Teknik AB;  $8\,014\,827\text{ kr} - 2\% = 7\,854\,550\text{ kr}$ , Informationsteknik AB;  $8\,516\,584\text{ kr} - 8\% = 7\,835\,258\text{ kr}$ . Skillnaden är 19 292 kr, alltså ca 0,25 %. I utvärderingsdokumenten anges ingenting om hur och när förhandlingar har skett. Vid telefonförhandlingen gjordes en överenskommelse om att det skulle skickas ett konfirmerande e-postmeddelande inom någon timme, och att tilldelningsbeslutet skulle skickas via e-post samma eftermiddag. Inga e-postmeddelanden har dock kommit Ljus & AV-Teknik tillhanda.

### *Kvalitet*

I utvärderingsdokumenten/tilldelningsbeslutet finns ingen grund angiven för skillnaden i poängtilldelning.

### *Garanti och service*

Ljus & AV-Teknik AB anser att skrivningen är tveksam då det inte kan anses rimligt att det kan bli två poängs skillnad på grund av en minimal

skillnad mellan två anbudsgivare: Hur behandlar man två anbudsgivare som har identiska garanti- och servicevillkor? I utvärderingsdokumenten/tilldelningsbeslutet anges inte någon grund för skillnaderna i bedömningen.

Sammanfattningsvis anser Ljus & AV-Teknik AB följande. Det antagna anbudet aldrig skulle ha tagits upp till prövning eftersom reservationer inte var prissatta. Ljus & AV-Teknik AB:s anbud hade från början klart lägst pris. Det är tveksamt att den upphandlande enheten förhandlar med två anbudsgivare där prisskillnaden i utgångsläget var över 500 000 kr. Ljus & AV-Teknik AB ifrågasätter om det är rimligt att i ett sådant läge förhandla även med den ”dyrare” anbudsgivaren. Utvärderingen innehåller en mängd oklarheter, allt från enkla räknepel till icke redovisade bedömningsgrunder och bristande dokumentation.

Länsrätten beslutade den 8 februari 2008 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Södertälje kommun förelades att senast kl. 15.00 den 11 februari 2008 inkomma med ett yttrande över Ljus & AV-Teknik AB:s ansökan om överprövning.

**Södertälje kommun** har i ett yttrande som inkom till länsrätten den 11 februari 2008, anfört i huvudsak följande.

Ljus & AV-Teknik AB har anfört att Informationsteknik AB inte har uppfyllt vad som föreskrivs under punkten ”ABF 13” i förfrågningsunderlaget, där Informationsteknik AB har svarat ”Alla priser gäller med förbehåll för plötsliga avgiftsändringar”. Vidare har anförts att Informationsteknik AB inte har uppfyllt vad som angivits i ADF 51 beträffande ställda krav på vite. Kommunens kommentarer till ovanstående är följande. Under punkten ABF 31 har kommunen angett ”Anbud som innehåller ej prissatta reservationer godtages ej och upptas normalt ej till prövning”. Informationsteknik AB har

inte prissatt sina reservationer för punkterna pris respektive vite, men kommunen har bedömt att anbudet ändå har kunnat tas upp till prövning. Kommunen har nämligen bedömt att de aktuella reservationerna är av den karaktären att de inte har gått att prissätta vid anbudsskrivningen och därför inte påverkar utvärderingen.

Ljus & AV-Teknik AB har vidare anfört att det har förelegat felaktigheter och oklarheter vid utvärderingen av priskriteriet. De menar för det första att det kan ifrågasättas om den prisskillnad som fanns mellan de två anbudena har motiverat att upphandlingen övergått i en förhandlingsupphandling. Kommunens kommentarer till detta är följande. Upphandlingen har till alla delar genomförts i enlighet med LOU och det har inte skett en övergång till en förhandlingsupphandling. Med hänsyn till upphandlingens omfattning och den prisskillnad som förelåg mot den budget för projektet som baserats på kommunens kännedom om marknaden, var det fullt motiverat att ställa en prisfråga. Kommunen har här behandlat samtliga kvalificerade anbud lika. Ljus & AV-Teknik AB har för det andra anfört att det har finns oklarheter och fel i utvärderingen.

ANTAL	Objekt	Bolagets angivna pris/rum	Bolagets summering	Enhetens korrigering av fel-skrivning	Skillnad mot av bolaget angivet anbudspris
1	Typrum 2B	132 070,00	264 140,00	132 070,00	- 132 070,00
2	Typrum 3A	232 232,00	696 696,00	464 464,00	- 232 232,00
3	Typrum 3B	249 351,00	249 351,00	748 053,00	+ 498 702,00
				<b>Skillnad mot angiven anbuds-summa:</b>	<b>+134 400,00</b>

Som framkommer ovan har Ljus & AV-Teknik AB har gjort en felaktig summering av priserna. Det korrekta anbudspriset är 8 014 847 kr + 143 400 kr = 8 149 247 kr. På detta belopp har lämnats en rabatt på 2 %, vilket ger ett anbudspris på 7 986 262 kr. Ljus & AV-Teknik AB har för det tredje anfört att det saknas dokumentation angående prisförfrågan. Kom-

munens kommentar till detta påstående är följande. Prisfrågan ställdes per telefon och e-post. I den e-post som skickades till företaget vid samma tidpunkt saknades ett "l" i adressfältet, vilket gjorde att e-postmeddelandet aldrig kom fram. Detta saknar dock betydelse för den ekonomiska jämförelsen. Ljus & AV-Teknik AB har för det fjärde anfört att det inte har angivits någon grund för skillnaderna beträffande utvärderingskriteriet kvalitet. Kommunens kommentar till detta är följande. Tilldelningsbeslutet omfattar en sammanställning av de av kommunen bedömda omständigheterna och kriterierna. Beträffande kriteriet kvalitet har framgått att samtliga anbudsgivare har uppfyllt kraven på samtliga produkter, men att Informationsteknik AB i sitt anbud har erbjudit en produkt (dvs. en speciell modell av DVD-spelare, länsrättens anmärkning) som i utvärderingen har visat sig tillföra ett mervärde för kommunen. Detta har medfört den skillnad i poäng som framgår av tilldelningsbeslutet. Ljus & AV-Teknik har för det femte anfört att det inte är rimligt att en minimal skillnad mellan två anbudsgivare gällande garanti och service kan medföra två poängs avvikelse och att grunden för kommunens bedömning inte har angivits. Kommunens kommentar till detta är följande. Den jämförelse som har gjorts har visat:

	Informationsteknik AB	Ljus & AV-Teknik AB
Telefonsupport 8 - 17	JA	JA
Telefonsupport 24 tim.	JA	NEJ
Inställetid	8 tim.	16 tim.
Åtgärd vid garantifel	16 tim.	16 tim.
Låneutrustning	JA	Oklart
Hyra av utrustning	50 % rabatt	15 % rabatt
Garanti	2 år på entreprenaden	2 år på entreprenaden
Serviceorganisation	10 servicetekniker i omr.	10 servicetekniker i omr.

Det har vid värderingen bedömts att anbudet från Informationsteknik AB utan tvivel är det anbud som har de bästa villkoren för service och garanti och har därför tilldelats poäng i enlighet med vad som angavs i förfrågningsunderlaget.



Kommunen anser sammanfattningsvis att upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU, samt på ett sådant sätt att den inte har brutit i förutsebarhet, likabehandling och affärsmässighet.

**Ljus & AV-Teknik AB** har anfört bl.a. följande i ett yttrande som inkom till länsrätten den 13 februari 2008. Ljus & AV-Teknik AB vidhåller sina tidigare framförda ståndpunkter angående Informationsteknik AB:s icke prissatta reservationer. Det finns ytterligare exempel på sådana reservationer i Informationstekniks anbud, på sida 13 i anbudet anges följande: ”Det skall finnas fri parkeringsmöjlighet vid arbetsplatsen”. Kommunen har i sitt yttrande medgett att man inte har tagit någon hänsyn till att reservationerna inte är prissatta. Detta stöder yrkandet att anbudet från Informationsteknik AB borde ha uteslutits från vidare bedömning. Kommunen hävdar vidare att reservationerna inte var av den karaktären att de kan prissättas i anbudet. Ljus & AV-Teknik AB har dock den uppfattningen att det är möjligt att prissätta reservationen beträffande exempelvis vitet, då det i förfrågningsunderlaget/AF finns angivet vilka vitesprocent som gäller för entreprenaden. Priset borde ha angivits till det högsta tänkbara vitet enligt förfrågningsunderlaget/AF. I det här fallet innebär det att det kan bli över 9 % i vite på hela entreprenadsumman. När det gäller reservationen att det skall finnas fri parkeringsmöjlighet vid arbetsplatsen, är denna mycket lätt att prissätta då taxorna för kommunens parkering finns på [www.sodertalje.se](http://www.sodertalje.se). Den typen av reservationer som finns i Informationsteknik AB:s anbud är helt okontrollerbara för den upphandlande enheten och kan ge upphov till stora kostnadsökningar. Vad är plötsliga avgiftsändringar? Skall Informationsteknik AB ha mer betalt, alternativt slippa vite, om deras leverantörer inte kan leverera i tid? Skall Informationsteknik AB:s tidsplan styra andra entreprenörer? I Ljus & AV-Teknik AB:s anbud finns inga reservationer. Det finns en dom från länsrätten i Dalarnas Län, Mål 3272-07E, dom 2008-02-06, där en anbudsgivare inte har prissatt sina reservationer och därmed har blivit utesluten från vidare bedömning. Länsrätten fastställde där att det

var rätt att utesluta anbudsgivare utan prissatta reservationer. Det finns likheter mellan den domen och detta mål.

Ljus & AV-Teknik vidhåller att kommunen har övergått till en muntligt förhandlad upphandling med representanten för Ljus & AV- Teknik AB. Förhandlingen genomfördes per telefon när han var på tjänsteresa utomlands, utan tillgång till några handlingar. Frågeställningen från kommunen var om Ljus & AV-Teknik AB kunde tänka sig att justera ner priset på ligande anbud eftersom kommunens tillgängliga medel inte räckte till för att gå vidare till ett avtal. Representantens svar på frågan om "prutning" var att priset kunde sänkas med 2 %. Kravet från hans sida var att överenskommelsen omedelbart skulle bekräftas via e-post, vilket accepterades av kommunen. Även tilldelningsbeslutet skulle sändas samma dag. Ingen av dessa delar i överenskommelsen uppfylldes dock. Dessutom saknas dokumentation av förhandlingarna med Ljus & AV-Teknik AB respektive Informationsteknik AB. Dokumentationen borde ha bifogats yttrandet från kommunen till länsrätten. Ljus & AV-Teknik AB påpekade i sin begäran om överprövning att priserna i kommunens sammanställning var fel. Företaget har på första sidan av sitt anbud, samt i kommunens prisbilaga, angett ett totalpris för hela entreprenaden på 8 014 847 kr. Skillnaderna i det ursprungliga anbudspriset beror på att kommunen har angivit olika antal rum/typ i den tekniska specifikationen respektive prisbilagan. Det antal Ljus & AV-Teknik AB har räknat med stämmer med det antal som anges i den tekniska specifikationen. Kommunen har, utan några kontakter med Ljus & AV-Teknik AB, ändrat anbudssumman till ett högre belopp i samband med utvärderingen. Kommunen borde ha frågat Ljus & AV-Teknik AB om detta när det upptäcktes att det fanns vissa differenser i antal rum/rumstyp. Hade företaget fått en fråga kunde man direkt ha förklarat skälet. Antal rum/rumstyp i anbudet stämmer med det antal som anges i den tekniska specifikationen, där även rumsnummer finns angivna:

Rumstyp	Antal enl. prisbilaga	Antal enl. teknisk specifi-
---------	-----------------------	-----------------------------

		kation
Typrum 2B	1	3
Typrum 3A	2	2
Typrum 3B	3	1

Kommunen hävdar att det har ställts en prisfråga per telefon och e-post. Ljus & AV-Teknik AB har endast fått frågan per telefon. Detta bekräftas även i kommunens yttrande där man uppger att man har skickat e-postmeddelandet till fel adress. Om det finns någon dokumentation av förhandlingen med Ljus & AV-Teknik AB respektive Informationsteknik AB hos kommunen borde den ha bifogats yttrandet.

**Södertälje kommun** har i ett yttrande som inkom till länsrätten den 14 februari 2008, anfört i huvudsak följande. Kommunen anser att med den skrivning som framgår av förfrågningsunderlaget när det gäller ej uppfyllda krav enligt AFB 31 finns en möjlighet för kommunen att ta med anbud i utvärderingen som innehåller förbehåll. I detta fall har kommunens bedömning varit att anbudet har kunnat tas med i anbudsutvärderingen. Ljus & AV-Teknik AB har påtalat felaktiga priser för utvärderingen. I upphandlingen fanns en differens mellan den tekniska specifikationen och prisbilagan. Kommunen har i sin inlaga förklarat att anbudspriserna har nollställts i samband med utvärderingen. Ljus & AV-Teknik AB har inte påtalat att den prisnivå som utvärderingen har baserats på är felaktig. Följaktligen var prisskillnaden i utgångsläget inte så stor som företaget har angett i sitt yttrande.

**Ljus & AV-Teknik AB** har anfört bl.a. följande i ett yttrande som inkom till länsrätten den 15 februari 2008. Det går inte att utläsa ur förfrågningsunderlaget att kommunen inte kommer att ta hänsyn till anbudets reservationer, vilket Ljus & AV-Teknik AB anser att bryter mot principen om förutsebarhet, likabehandling och affärsmässighet. Företaget vidhåller sin uppfattning att det inte finns grund för att vid den stora prisskillnaden i anbudet övergå till en förhandlad upphandling. Om kommunen trots allt har för

- avsikt att övergå till en förhandling med anbudsgivare borde det enligt företagets uppfattning klart ha framgått av förfrågningsunderlaget, vilket det inte gör. Förhandlingen bryter därför mot principen om förutsebarhet. Upplysningsvis kan nämnas att den nollställning som kommunen hänvisar till ger olika anbudssummor beroende på om man nollställer enligt de mängder som anges i den tekniska specifikationen eller i prisbilagan.

## DOMSKÄL

### *Tillämpliga bestämmelser*

Den 1 januari 2008 trädde den nya lagen (2007:1091) om offentlig upphandling i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna skall den äldre lagen (1992:1528) om offentlig upphandling tillämpas för upphandlingar som påbörjades före den 1 januari 2008. Eftersom upphandlingen i detta mål inleddes före den 1 januari 2008 skall den äldre lagen tillämpas. Nedanstående lagrum återfinns alltså i lagen (1992: 1528) om offentlig upphandling.

Enligt 1 kap 4 § LOU gäller följande. Upphandling skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Enligt 7 kap. 2 § första stycket LOU gäller följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

### *Utredning i målet*

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Under punkten AFB. 31 med rubriken *Anbuds form och innehåll* anges bl.a.:

”Anbud skall avges skriftligt i förseglat omslag och innehålla uppgift om

1. Anbudssumma.
2. Förslag till tidsplan.

3. Prissättning av eventuella reservationer.”

4. ...”

”Förbehåll och reservationer skall vara prissatta då anbud i annat fall kan komma att förkastas.”

Under samma punkt men efter underrubriken *Anbudet skall vara uppdelat i:* anges bl.a.: ”Anbud innehållande ej prissatta reservationer godtages ej och upptas normalt ej till prövning.”

#### *Länsrättens bedömning*

Ljus & AV-Teknik AB har ansökt om överprövning av Södertälje kommuns beslut att anta det anbud som anbudsgivaren Informationsteknik AB lämnat, och har i första hand yrkat att Informationsteknik AB utesluts och i andra hand att upphandlingen görs om.

Ljus & AV-Teknik AB har bl.a. anfört att Informationsteknik AB inte uppfyller kraven i de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget eftersom dessa inte möjliggör anbud som innehåller icke prissatta reservationer. Ljus & AV-Teknik AB har härvid bl.a. framhållit att det inte går att utläsa ur förfrågningsunderlaget att kommunen, trots vad som framkommer i de administrativa föreskrifterna, inte lägger vikt vid reservationer och att detta därmed bryter mot principen om förutsebarhet, likabehandling och affärsmässighet.

Av förfrågningsunderlaget framgår att kriteriet att anbudet innehåller uppgift om prissättning av eventuella reservationer är ett s.k. skall-krav. Länsrätten anser att Informationsteknik AB:s anbud innehåller icke prissatta reservationer. Detta bl.a. genom förbehållet ”Alla priser gäller med förbehåll för plötsliga avgiftsändringar”. Ett sådant förbehåll innebär att det inte går att förutse vad det faktiska priset kommer att bli. Frågan är dock om de icke prissatta reservationerna är otillåtna. Av förfrågningsunderlaget fram-

går nämligen att förbehåll och reservationer skall vara prissatta eftersom de annars kan komma att förkastas, samt att anbud som innehåller icke prissatta reservationer inte godtas och upptas normalt inte till prövning. Enligt länsrättens mening innebär dessa skrivningar att det är otydligt under vilka förhållanden och i vilken form reservationer godtas.

Regeringsrätten har i ett avgörande uttalat bl.a. följande avseende förfrågningsunderlagets tydlighet: "Lagen om offentlig upphandling, som bygger på EG-direktiv, ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat [---] utöver vad som kan sägas komma till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna i 1 kap. 4 och 22 §§. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag skall vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen [---] Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens". Regeringsrätten har vidare påpekat att de "skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag [---] som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (RÅ 2002 ref. 50)".

Länsrätten finner att den ovan påtalade otydligheten avseende vilka reservationer som är godtagbara innebär att förfrågningsunderlaget från Södertälje kommun inte är tillräckligt klart och tydligt, samt att det inte följer den gemenskapsrättsliga principen om förutsebarhet. Med hänsyn härtill anser länsrätten att vad Ljus & AV-Teknik AB har anfört visar att bolaget lidit eller kan komma att lida skada genom kommunens förfarande i upphandlingen. Länsrätten skall därför förordna att upphandlingen skall göras om.

Med beaktande av ovanstående finns det inte anledning för länsrätten att gå in på de ytterligare grunder som har åberopats.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (DV 3109/1A).



Eva Pedersen  
Rådman

Föredragande har varit Linnea Rosenlöf.



## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

**Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.**

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.